Rada
Európskej únie

V Bruseli 9. júna 2016
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPEN 108

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	9. júna 2016
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	8946/16, 9455/16
Predmet:	Uplatňovanie Charty základných práv v roku 2015 – závery Rady z 9. júna 2016

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o uplatňovaní Charty základných práv v roku 2015, ktoré prijala Rada na svojom 3 473. zasadnutí, ktoré sa konalo 9. júna 2016.

PRÍLOHA

ZÁVERY RADY
O UPLATŇOVANÍ
CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV V ROKU 2015

I. ÚVOD

1. Rada berie na vedomie správu Komisie za rok 2015 o uplatňovaní Charty základných práv EÚ (ďalej len „charta“), ako aj správu o základných právach za rok 2016 agentúry EÚ pre základné práva (ďalej len „agentúra“).

II. ZABEZPEČENIE DODRŽIAVANIA CHARTY NA VŠETKÝCH ÚROVNIACH

Dodržiavanie charty a povedomie na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni

2. Rada pripomína význam zvyšovania povedomia, odbornej prípravy a výmeny najlepších postupov v súvislosti s uplatňovaním charty na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni EÚ, pričom uznáva, že dopĺňa vnútroštátne systémy ochrany základných práv a nenahrádza ich. Rada v tejto súvislosti zdôrazňuje výsledok odborného seminára o uplatňovaní charty vo vnútroštátnych politikách, ktorý zorganizovalo holandské predsedníctvo 19. februára 2016 v Amsterdame a ktorý umožnil účastníkom výmenu názorov o problémoch s uplatňovaním charty a súvisiacich sľubných postupoch.

3. Rada s cieľom zabezpečiť nadväzujúce opatrenia vyzýva pracovnú skupinu pre základné práva, občianske práva a voľný pohyb osôb, (ďalej len „pracovná skupina FREMP“), aby pokračovala vo výmene informácií o nástrojoch, najlepších postupoch a metódach zvyšovania povedomia o uplatňovaní charty na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnej úrovni, a to na každoročnom základe.

Uplatňovanie charty a povedomie o nej na úrovni EÚ

4. Rada víta Medziinštitucionálnu dohodu o lepšej tvorbe práva[1], ktorou sa v kontexte posúdení vplyvu zdôrazňuje, že je dôležité plne rešpektovať základné práva a vyžaduje, aby Komisia vysvetlila v dôvodových správach, ktoré sprevádzajú jej návrhy, ako sú navrhované opatrenia zlučiteľné so základnými právami.

5. Rada opakuje svoj záväzok dôkladne zvažovať akýkoľvek možný zásah právnych nástrojov do základných práv a slobôd, podporuje konzistentné uplatňovanie charty vo všetkých legislatívnych aktivitách a pripomína svoje usmernenia o metodických krokoch, ktoré sa majú vykonať s cieľom kontrolovať zlučiteľnosť so základnými právami v prípravných orgánoch Rady[2].

Chápanie charty, jej uplatňovanie a povedomie o nej na vnútroštátnej úrovni

6. Rada zdôrazňuje, že vo vnútroštátnom kontexte je potrebné uplatňovať chartu ako súčasť širšieho súboru uplatniteľných zdrojov základných práv. Rada uznáva, že charta sa na členské štáty vzťahuje, iba ak konajú v rozsahu pôsobnosti práva EÚ[3], zdôrazňuje, že je potrebné určovať uplatniteľnosť charty za konkrétnych okolností a podčiarkuje, že s cieľom účinne uplatňovať chartu je potrebné, aby vnútroštátne orgány venovali osobitnú pozornosť tým ustanoveniam charty, ktorých význam a rozsah pôsobnosti neurčujú zodpovedajúce ustanovenia EDĽP[4].

---

[1] Dokument 15506/15, pozri body 12 a 25.

[2] Dokument 5377/15.

[3] Článok 51 ods. 1 charty.

Pozri aj Protokol č. 30 o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo

Pozri aj Protokol č. 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti.

[4] V súlade s vysvetlivkami k Charte základných práv, 2007/C 303/02.

7. Rada, majúc na pamäti príslušné povinnosti inštitúcií EÚ a členských štátov pri uplatňovaní charty, víta výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi a inštitúciami EÚ s cieľom posilniť vzájomné učenie sa a spoločné chápanie rozsahu povinností členských štátov v tomto ohľade. Rada tiež uznáva význam rozvoja odbornej prípravy a nástrojov, ako je napr. kontrolný zoznam pre vnútroštátne usmernenia o uplatňovaní charty alebo cielené školenia týkajúce sa určovania uplatniteľnosti charty vo vnútroštátnych legislatívnych a politických postupoch v širšom rámci ochrany ľudských práv.

8. Rada nabáda členské štáty, aby si ďalej vymieňali najlepšie postupy a spoločné nástroje na zvyšovanie povedomia o charte a preverovanie svojich postupov a mapovali ich, napr. tým, že prispôsobia odbornú prípravu úradníkov tak, aby sa tým zvýšili odborné znalosti na vnútroštátnej úrovni a to aj za pomoci Komisie a agentúry. Rada v tomto kontexte uznáva dôležitosť programov financovania určených na odbornú prípravu v súvislosti s chartou, ktoré spravuje Komisia, ako aj jej prácu na tom, aby sa už existujúce nástroje a iné praktiky viac zviditeľnili a aby boli prístupné cez ústredné online miesto prístupu. Rada tiež nabáda agentúru, aby udržiavala a ďalej rozvíjala praktické nástroje, ako je napr. Charterpedia, vyvíjala príslušnú odbornú prípravu pre odborníkov pracujúcich v oblasti práva a moduly a semináre pre školiteľov, a aby naďalej pokračovala vo svojej praxi a zahŕňala osobitnú kapitolu o uplatňovaní Charty základných práv do svojich správ o základných právach vrátane správy za rok 2016.

9. Rada žiada agentúru, aby vypracovala návrh príručky, v ktorej sa zmapujú sľubné postupy týkajúce sa vnútroštátneho uplatňovania charty pre odborníkov z praxe a laikov v súlade s čl. 4 ods. 1 písm. c) nariadenia 168/2007 a v ktorej sa zohľadnia aj iné uplatniteľné zdroje základných práv.

III. INÉ OTÁZKY

Nediskriminácia, rasizmus a xenofóbia

10. Rada je hlboko znepokojená vzostupom rasistických a xenofóbnych prejavov a činov v celej Európskej únii.

11. Rada pripomína, že rozširovanie inkluzívnej tolerancie, začleňovania a spoločných hodnôt v spojení so zvyšovaním povedomia o základných právach všetkých ľudí predstavujú dôležité záruky proti vzostupu rasizmu, xenofóbie a všetkých foriem netolerancie v našich rôznorodých spoločnostiach.

12. Rada pripomína závery Rady o boji proti trestným činom z nenávisti v Európskej únii, v ktorých vyzvala agentúry EÚ, najmä agentúru EÚ pre základné práva, aby uľahčovala výmenu osvedčených postupov a pomáhala členským štátom v úsilí vyvinúť účinné metódy na podporu nahlasovania trestných činov z nenávisti a zabezpečenia ich náležitého zaznamenávania.[5]

13. Rada pripomína rokovania z októbra a decembra 2015, ako aj z mája 2016,[6] na ktorých sa načrtli opatrenia a prezentovali správy o ďalšom vývoji v súvislosti s bojom proti nenávistným prejavom, trestným činom z nenávisti a xenofóbii.

14. Rada víta, že Komisia uskutočnila prvé kolokvium o základných právach zamerané na boj proti antisemitizmu a protimoslimskej nenávisti a zdôrazňuje význam spoločného vykonávania jeho záverov.

15. Rada oceňuje prácu, ktorú vykonala pracovná skupina agentúry pre zlepšenie nahlasovania a zaznamenávania trestných činov z nenávisti v EÚ, najmä pri zbere sľubných postupov členských štátov na riešenie nedostatočného nahlasovania trestných činov z nenávisti a zlepšenie ich zaznamenávania, a výskume, ktorý vykonáva agentúra, ako je najnovšia publikácia s názvom „Zabezpečiť spravodlivosť pre obete trestných činov z nenávisti: perspektíva odborníkov.“

---

[5] http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139949.pdf

[6] Dokumenty 14937/15 a 8839/16.

16. Rada víta príručku so súhrnom najlepších postupov pre nahlasovanie a zaznamenávanie trestných činoch z nenávisti, ktorá sa distribuovala na štvrtom zasadnutí pracovnej skupiny pre zlepšenie nahlasovania a zaznamenávania trestných činov z nenávisti v EÚ 28. – 29. apríla 2016, ktoré zorganizovalo holandské predsedníctvo, a vyzýva členské štáty, aby využívali vedomosti a skúsenosti z týchto najlepších postupov pri zvyšovaní svojho úsilia o riešenie problému nedostatočného nahlasovania trestných činov z nenávisti a zlepšenia ich zaznamenávania.

17. Rada vyzýva členské štáty, aby pokračovali vo svojom úsilí o boj proti trestným činom z nenávisti vrátane zabezpečenia účinnej transpozície a vykonávania rámcového rozhodnutia 2008/913/SVV a iných relevantných zákonov o trestných činoch z nenávisti na vnútroštátnej úrovni a vyvíjali účinné metódy na podporu nahlasovania trestných činov z nenávisti a zabezpečenia ich náležitého zaznamenávania.

18. Rada víta podnet Komisie na vytvorenie novej skupiny na vysokej úrovni pre boj proti rasizmu, xenofóbii a iným formám netolerancie s cieľom priniesť ďalší politický impulz pre Úniu a členské štáty v boji proti nenávisti a netolerancii a zlúčiť odborné znalosti Komisie a agentúry a príslušných medzinárodných organizácií a orgánov.

19. Rada osobitne víta, že nová skupina na vysokej úrovni zahŕňa horizontálne otázky spoločné pre boj proti nenávistným prejavom a trestným činom z nenávisti a že jej cieľom je snaha o vypracovanie konkrétnych postupov a nástrojov na budovanie kapacít na zlepšenie reakcií na rasizmus, xenofóbiu a iné formy netolerancie v členských štátoch. Prispeje to k riešeniu výziev v súvislosti s lepším demaskovaním motívov zaujatosti, čím sa zabezpečí účinné vyšetrovanie, trestné stíhanie a zodpovedajúce rozsudky, ochránia sa obete a posilní sa ich dôvera v orgány a upustí sa od rasových, etnických a iných predpojatých foriem profilovania zo strany policajných síl členských štátov.

20. Rada víta záväzok agentúry nadviazať na prácu pracovnej skupiny pre zlepšenie nahlasovania a zaznamenávania trestných činov z nenávisti v EÚ, ako sa uvádza v záveroch Rady o boji proti trestným činom z nenávisti v Európskej únii, a to prostredníctvom toho, že bude v rámci novej skupiny na vysokej úrovni koordinovať podskupinu zameranú na výsledky v oblasti vypracovania spoločnej metodiky na zhromažďovanie údajov a zaznamenávanie trestných činov z nenávisti, pretože pokrok v tejto oblasti bude významným prínosom pre politické opatrenia členských štátov a Únie v boji proti trestným činom z nenávisti.

21. Rada víta úsilie Komisie zamerané na predchádzanie a boj proti nenávistným prejavom online. V tejto súvislosti víta dialóg s IT spoločnosťami, a najmä kódex správania vypracovaný s IT spoločnosťami s cieľom riešiť nenávistné prejavy online.

Súdržnosť tvorby vnútorných a vonkajších politík

22. Rada zdôrazňuje význam súdržnosti medzi vnútornými a vonkajšími aspektmi ochrany základných práv a ich presadzovania.

23. Rada zdôrazňuje potrebu jednoznačnosti a spoločného chápania toho, čo so sebou prináša nekoherentnosť v kontexte vnútorných a vonkajších opatrení EÚ, a rozsah, v ktorom to má vplyv na vnútornú a vonkajšiu politiku základných práv EÚ.

24. Rada podporuje začlenenie odkazu na vnútornú a vonkajšiu koherentnosť do výročnej správy Komisie o uplatňovaní charty a do správy o pokroku v rámci akčného plánu EÚ pre ľudské práva a demokraciu (2015 – 2019) a vyzýva pracovné skupiny FREMP a COHOM, aby ďalej diskutovali o vzájomnom prepojení medzi príslušnými cyklami politík. Rada víta úsilie zamerané na posilnenie zapojenia pracovnej skupiny FREMP do vypracúvania usmernení, v ktorých sa opisuje vnútorná situácia EÚ v oblasti ľudských práv, aby sa zabezpečila ich použiteľnosť ako nástrojov v politických dialógoch a dialógoch o ľudských právach a na iných fórach.

25. Rada je odhodlaná pokračovať v pravidelných výmenách medzi pracovnými skupinami FREMP a COHOM, ako naposledy 8. marca 2016, o súdržnosti a jednotnosti vnútornej a vonkajšej politiky EÚ v oblasti ľudských práv, a to v rámci ich príslušných právomocí a o konkrétnych tematických otázkach, akými sú vykonávanie Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Agentúra pre základné práva

26. Rada pripomína úlohu agentúry pri výskume a zhromažďovaní údajov na úrovni EÚ a jej prínos k zaisteniu legislatívnej činnosti a tvorby politík inštitúcií EÚ a členských štátov na základe dôkazov. Rada pripomína, že môže požiadať agentúru o stanoviská ku konkrétnym témam, ktoré patria do jej právomoci, alebo k pozíciám, ktoré Rada zaujíma v priebehu legislatívnych postupov.